



Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 3. aprila 2025*

„Predhodno odločanje – Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani – Predaja osebe Združenemu kraljestvu zaradi kazenskega pregona – Nevarnost kršitve temeljne pravice – Člen 49(1), drugi stavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Načelo zakonitosti v kazenskem pravu – Sprememba ureditve pogojnega odpusta v škodo obsojene osebe“

V zadevi C-743/24 [Alchaster II]ⁱ,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Supreme Court (vrhovno sodišče, Irska) z odločbo z dne 22. oktobra 2024, ki je na Sodišče prispela 24. oktobra 2024, v postopku v zvezi z izvršitvijo nalogov za prijetje, izdanih zoper

MA,

ob udeležbi

Minister for Justice and Equality,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, T. von Danwitz, podpredsednik, F. Biltgen, C. Lycourgos (poročevalec), predsednika senatov, M. L. Arastey Sahún, predsednica senata, D. Gratsias, M. Gavalec, predsednika senatov, A. Arabadjiev, sodnik, I. Ziemele, sodnica, J. Passer, Z. Csehi, sodnika, O. Spineanu-Matei, sodnica, B. Smulders, M. Condinanzi, sodnika, in R. Frendo, sodnica,

generalni pravobranilec: D. Spielmann,

sodna tajnica: M. Krausenböck, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 21. januarja 2025,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za MA M. Lynam, SC, S. Brittain, BL, in C. Mulholland, solicitor,

* Jezik postopka: angleščina.

ⁱ Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

- za Minister for Justice and Equality in Irsko M. Browne, Chief State Solicitor, D. Curley, S. Finnegan in A. Joyce, agentke, skupaj z J. Fitzgeraldom, SC, in A. Hanrahanom, SC,
- za vlado Združenega kraljestva S. Fuller, agent, skupaj z V. Ailes, J. Pobjoyem, barristers, in J. Eadiejem, KC,
- za Evropsko komisijo H. Leupold, F. Ronkes Agerbeek in J. Vondung, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 13. februarja 2025

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 49(1), drugi stavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru izvršitve – na Irskem – štirih nalogov za prijetje, ki so jih pravosodni organi Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska izdali zoper MA zaradi uvedbe kazenskega postopka.

Pravni okvir

EKČP

- 3 Člen 7(1) Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), določa:

„Nihče ne sme biti obsojen za katerokoli dejanje, izvršeno s storitvijo ali opustitvijo, ki ni bilo določeno kot kaznivo dejanje po domačem ali po mednarodnem pravu v času, ko je bilo storjeno. Prav tako se ne sme izreči strožja kazen od tiste, ki jo je bilo mogoče izreči, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno.“

Pravo Unije

- 4 Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (UL 2021, L 149, str. 10, v nadaljevanju: STS) med drugim vsebuje tretji del, naslovljen „Sodelovanje na področju kazenskega pregona in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah“, v katerem so členi od 522 do 702 STS.

- 5 Člen 524 STS določa:

„1. Sodelovanje iz tega dela temelji na dolgotrajnem spoštovanju demokracije, pravne države in varstva temeljnih pravic in svoboščin posameznikov s strani pogodbenic in držav članic, tudi kakor je določeno v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah[, ki jo je 10. decembra 1948 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov,] in [EKČP] ter na pomembnosti uveljavljanja pravic in svoboščin iz navedene konvencije na nacionalni ravni.

2. Nič v tem delu ne spreminja obveznosti spoštovanja temeljnih pravic in pravnih načel, kot se odražajo predvsem v [EKČP], v primeru [Evropske u]nije in njenih držav članic pa v [Listini].“

6 Člen 604 STS določa:

„Za izvršitev naloga za prijetje, ki jo izvede izvršitveni pravosodni organ, lahko veljajo naslednja jamstva:

[...]

(c) če se upravičeno domneva, da obstaja resnična nevarnost za spoštovanje temeljnih pravic zahtevane osebe, lahko izvršitveni pravosodni organ pred odločanjem, ali bo izvršil nalog za prijetje, po potrebi zahteva dodatne informacije ali jamstva glede ravnanja z zahtevano osebo po njeni predaji.“

7 Člen 613(2) STS določa:

„Če izvršitveni pravosodni organ ugotovi, da informacije, ki jih je sporočila odreditvena država, ne zadostujejo za odločitev o predaji, zaprosi, da se mu nujno pošljejo potrebne dodatne informacije, predvsem v zvezi s [...] členom 604 [...], in lahko določi rok za njihov prejem [...].“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 8 District Judge (okrožni sodnik) Magistrates' Courts of Northern Ireland (magistratno sodišče Severne Irske, Združeno kraljestvo) je zoper MA izdal štiri naloge za prijetje zaradi kaznivih dejanj, povezanih s terorizmom, ki naj bi bila storjena med 18. in 20. julijem 2020 na Severnem Irskem (Združeno kraljestvo). Za prvo od teh kaznivih dejanj je zagrožena kazen zapora do največ deset let, za druga tri pa se lahko izreče časovno določena kazen zapora, kazen podaljšane zapora, časovno nedoločena kazen zapora ali kazen dosmrtnega zapora.
- 9 High Court (višje sodišče, Irska) je s sodbo z dne 24. oktobra 2022 ter sklepoma z istega dne in z dne 7. novembra 2022 odredilo predajo MA Združenemu kraljestvu, hkrati pa mu ni dopustilo vložiti pritožbe pri Court of Appeal (pritožbeno sodišče, Irska).
- 10 Supreme Court (vrhovno sodišče, Irska), ki je predložitveno sodišče, je z odločbo z dne 17. januarja 2023 MA dopustilo vložitev pritožbe zoper navedeno sodbo in ta sklepa High Court (višje sodišče).
- 11 MA pred predložitvenim sodiščem trdi, da njegova predaja Združenemu kraljestvu ni združljiva z načelom zakonitosti v kazenskem pravu, ker naj bi bil v primeru obsodbe na kazen zapora njegov morebitni pogojni odpust urejen z zakonodajo Združenega kraljestva, ki je bila sprejeta po storitvi kaznivih dejanj, za katera je preganjan, in ki je strožja od zakonodaje, ki se je uporabljala ob storitvi teh kaznivih dejanj.
- 12 Predložitveno sodišče je, potem ko je zavrnilo trditve MA, ki so se nanašale na nevarnost kršitve člena 7 EKČP, presodilo, da obstajajo negotovosti glede tega, ali je treba poleg tega preizkusiti obstoj nevarnosti kršitve člena 49(1) Listine, in če je treba, glede podrobnih pravil tega preizkusa. Zato je 7. marca 2024 prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo vprašanje glede razlage STS.

- 13 Sodišče je v sodbi z dne 29. julija 2024, Alchaster (C-202/24, EU:C:2024:649), v odgovor na to vprašanje razsodilo, da je treba člen 524(2) in člen 604(c) STS v povezavi s členom 49(1) Listine razlagati tako, da mora izvršitveni pravosodni organ – kadar se oseba, zoper katero je bil izdan nalog za prijetje na podlagi STS, sklicuje na to, da bi bil v primeru njene predaje Združenemu kraljestvu lahko kršen ta člen 49(1), ker so bili za to osebo pogoji za pogojni odpust spremenjeni na slabše, do česar je prišlo po domnevni storitvi kaznivega dejanja, zaradi katerega je navedena oseba kazensko preganjana – v položaju, v katerem je ob upoštevanju splošnih jamstev Združenega kraljestva, kar zadeva spoštovanje EKČP in možnosti, da ista oseba vloži pritožbo pri Evropskem sodišču za človekove pravice, že zavrnil nevarnost kršitve člena 7 te konvencije, pred odločitvijo o izvršitvi tega naloga za prijetje opraviti avtonomen preizkus obstoja nevarnosti kršitve navedenega člena Listine. Po tem preizkusu lahko ta izvršitveni pravosodni organ izvršitev navedenega naloga za prijetje zavrne le, če ima, potem ko je odreditveni pravosodni organ zaprosil za dodatne informacije in jamstva, na voljo objektivne, zanesljive, natančne in ustrezno posodobljene podatke, s katerimi lahko dokaže obstoj resnične nevarnosti spremembe samega obsega kazni, ki je bila predpisana na dan storitve zadevnega kaznivega dejanja, zaradi česar bi bila naložena kazen strožja od tiste, ki je bila sprva predpisana.
- 14 Glede na ta odgovor je predložitveno sodišče na podlagi člena 613(2) STS organe Združenega kraljestva zaprosilo za predložitev dodatnih informacij o ureditvi Združenega kraljestva, ki naj bi se uporabljala za MA, če bi bil obsojen za eno ali več kaznivih dejanj, zaradi katerih je preganjan. District Judge (okrožni sodnik) Magistrates' Courts of Northern Ireland (magistratno sodišče Severne Irske) je na to prošnjo odgovoril 17. septembra 2024.
- 15 Predložitveno sodišče zlasti na podlagi tega odgovora navaja, da je moralo sodišče, ki je izreklo obsodbo na časovno določeno kazen zapor, v skladu z ureditvijo, ki se je na Severnem Irskem uporabljala ob storitvi kaznivih dejanj iz postopka v glavni stvari, določiti „obdobje odvzema prostosti“, ki ne presega polovice izrečene kazni in ob koncu katerega je morala biti obsojena oseba obvezno upravičena do pogojnega odpusta.
- 16 V skladu z novo ureditvijo, ki se na Severnem Irskem uporablja od 30. aprila 2021, tudi za kazniva dejanja, storjena pred tem datumom, je časovno določena kazen zapor za „določeno teroristično kaznivo dejanje“ (*specified terrorism offence*) sestavljena iz „ustreznega obdobja odvzema prostosti“, ki ga določi sodišče, in dodatnega enoletnega obdobja, v katerem je obsojena oseba upravičena do pogojnega odpusta, pri čemer skupno trajanje teh obdobj ne sme presegati najdaljšega trajanja predpisane kazni zapor. Ta oseba je lahko poleg tega upravičena do pogojnega odpusta, potem ko je prestala dve tretjini „ustreznega obdobja odvzema prostosti“, in če Parole Commissioners (člani komisije za pogojni odpust, Združeno kraljestvo) ugotovijo, da nadaljnji odvzem prostosti tej osebi ni potreben za varstvo družbe.
- 17 Predložitveno sodišče pojasnjuje, da se očitki MA nanašajo izključno na spremembe ureditve o časovno določenih kaznih zapor, tako da pravila o pogojnem odpustu osebe, obsojene na kazen podaljšanega zapor, časovno nedoločeno kazen zapor ali kazen dosmrtnega zapor v postopku v glavni stvari niso upoštevna.
- 18 Navedeno sodišče meni, da obstaja resnična možnost, da bo MA v primeru predaje Združenemu kraljestvu obsojen na časovno določeno kazen zapor. Ob navedbi, da je najdaljše trajanje predpisane kazni za prvo kaznivo dejanje iz postopka v glavni stvari še vedno določeno na deset let, ugotavlja, da spremembe ureditve pogojnega odpusta iz postopka v glavni stvari med drugim pomenijo, da bodo osebe, obsojene na tako kazen za „določeno teroristično kaznivo dejanje“, v zaporu dalj časa.

- 19 V zvezi s tem MA in Minister for Justice and Equality (minister za pravosodje in enakost, Irska) nasprotujeta združljivosti teh sprememb z načelom zakonitosti v kazenskem pravu, saj so te spremembe omajale ureditev, v kateri do pogojnega odpusta pride samodejno. V tem okviru se predložitveno sodišče sprašuje, ali je za navedene spremembe vseeno mogoče šteti, da se nanašajo le na izvrševanje kazni, ali pa je treba šteti, da retroaktivno spreminjajo sam obseg kazni, ki bi bila MA izrečena v primeru predaje Združenemu kraljestvu.
- 20 V teh okoliščinah je Supreme Court (vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali bi bila osebi, obsojeni za eno ali več kaznivih dejanj, ki ji je izrečena ena ali več časovno določenih kazni, zaradi uporabe spremenjenih pravil, ki učinkujejo tako, da bi morala prestati najmanj dve tretjini take kazni in bi šele takrat imela pogojno pravico do pogojnega odpusta, ki bi bil odvisen od ocene nevarnosti, medtem ko bi bila ta oseba po pravilih, ki so se uporabljala v času očitanih kaznivih dejanj, samodejno zakonsko upravičena do pogojnega odpusta po prestani polovici navedene kazni, izrečena ‚strožja kazen‘ od tiste, ki jo je bilo mogoče izreči v času očitanih kaznivih dejanj, kar bi pomenilo kršitev člena 49(1) Listine?“

Postopek pred Sodiščem

- 21 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 26. novembra 2024, MA (C-743/24, EU:C:2024:983), odločil, da se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po hitrem postopku iz člena 105 Poslovnika Sodišča.

Vprašanje za predhodno odločanje

- 22 Predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 49(1), drugi stavek, Listine razlagati tako, da gre za naložitev strožje kazni, če se za osebo, ki bi bila obsojena na časovno določeno kazen zapora, uporabi ureditev, ki določa, da mora ta oseba prestati vsaj dve tretjini določenega obdobja odvzema prostosti, preden je lahko upravičena do pogojnega odpusta, da je tak odpust pogojen s tem, da specializirani organ oceni, da nadaljnji odvzem prostosti navedeni osebi ni več potreben za varstvo družbe, in da je ista oseba nujno upravičena do pogojnega odpusta eno leto pred iztekom izrečene kazni, medtem ko bi morala biti na podlagi pravil, ki so se uporabljala ob domnevni storitvi zadevnih kaznivih dejanj, samodejno upravičena do pogojnega odpusta, potem ko je prestala polovico te kazni.
- 23 Člen 49(1), drugi stavek, Listine določa, da se ne sme izreči strožja kazen od tiste, ki jo je bilo mogoče izreči v času, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno.
- 24 Iz sodne prakse Sodišča izhaja, da člen 49 Listine vsebuje vsaj enaka jamstva, kot so določena v členu 7 EKČP in ki jih je treba v skladu s členom 52(3) Listine upoštevati kot minimalno raven varstva (sodba z dne 29. julija 2024, Alchaster, C-202/24, EU:C:2024:649, točka 92 in navedena sodna praksa).
- 25 Ker se postavljeno vprašanje nanaša na uporabo sprememb ureditve pogojnega odpusta za osebo, ki bi bila obsojena na časovno določeno kazen zapora za kaznivo dejanje, storjeno pred začetkom veljavnosti teh sprememb, je treba opozoriti, da iz sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice izhaja, da je treba za uporabo člena 7 EKČP razlikovati med ukrepom, ki v bistvu pomeni „kazen“, in ukrepom v zvezi z „izvrševanjem“ ali „uporabo“ kazni. Kadar se torej narava in cilj

ukrepa nanašata na odpust kazni ali na spremembo v sistemu pogojnega odpusta, ta ukrep ni sestavni del „kazni“ v smislu tega člena 7 (ESČP, 21. oktober 2013, Del Río Prada proti Španiji, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, točka 83, in sodba z dne 29. julija 2024, Alchaster, C-202/24, EU:C:2024:649, točka 94).

- 26 Ker razlikovanje med ukrepom, ki pomeni „kazen“, in ukrepom v zvezi z „izvrševanjem“ kazni v praksi ni vedno jasno, je treba za odločitev o vprašanju, ali se ukrep nanaša le na načine izvrševanja kazni ali, nasprotno, vpliva na njen obseg, v vsakem primeru posebej preučiti, kaj je naložena ali predpisana „kazen“ dejansko pomenila v nacionalnem pravu, ki je veljalo v zadevnem obdobju, oziroma, drugače povedano, kakšna je bila njena narava (ESČP, 21. oktober 2013, Del Río Prada proti Španiji, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, točki 85 in 90, in sodba z dne 29. julija 2024, Alchaster, C-202/24, EU:C:2024:649, točka 95).
- 27 V zvezi s tem je Evropsko sodišče za človekove pravice potrdilo, da se okoliščina, da se lahko zaradi zvišanega praga za upravičenost do pogojnega odpusta, do katerega je prišlo po obsodbi, oteži položaj glede odvzema prostosti, nanaša na izvrševanje kazni, ne pa na samo kazen, zato na podlagi take okoliščine ni mogoče sklepati, da bi bila naložena kazen strožja od kazni, ki jo je naložilo sodišče, pristojno za vsebinsko obravnavo zadeve (ESČP, 31. avgust 2021, Devriendt proti Belgiji, CE:ECHR:2021:0831DEC003556719, točka 29, in sodba z dne 29. julija 2024, Alchaster, C-202/24, EU:C:2024:649, točka 96).
- 28 Evropsko sodišče za človekove pravice je, nasprotno, razsodilo, da je retroaktivna uporaba ukrepa, s katerim se kazen dosmrtnega zapora, ki jo je mogoče znižati, spremeni v kazen dosmrtnega zapora, ki je ni mogoče znižati, v nasprotju s členom 7 EKČP (ESČP, 10. november 2022, Kupinsky proti Ukrajini, CE:ECHR:2022:1110JUD000508418, točki 56 in 64).
- 29 Zato ukrep v zvezi z izvrševanjem kazni ni združljiv s členom 49(1), drugi stavek, Listine le, če povzroči retroaktivno spremembo samega obsega kazni, ki je bila predpisana na dan domnevne storitve zadevnega kaznivega dejanja, zaradi česar bi bila naložena kazen strožja od tiste, ki je bila sprva predpisana. Čeprav to nikakor ne velja, kadar je s tem ukrepom zgolj zvišan prag za upravičenost do pogojnega odpusta, je lahko drugače zlasti v primeru, v katerem se z navedenim ukrepom v bistvu odpravi možnost pogojnega odpusta ali je isti ukrep sestavni del celote ukrepov, ki pripeljejo do zaostritve sprva predpisane kazni (sodba z dne 29. julija 2024, Alchaster, C-202/24, EU:C:2024:649, točka 97).
- 30 Iz navedenega izhaja, da okoliščina, da nacionalna ureditev glede kaznivih dejanj, storjenih pred začetkom veljavnosti te ureditve, določa podaljšanje dela zaporne kazni, ki jo je treba nujno prestati v zaporu, preden se lahko odredi pogojni odpust, sama po sebi ne more pomeniti kršitve člena 49(1), drugi stavek, Listine.
- 31 Vendar se postavljeno vprašanje nanaša na spremembe ureditve pogojnega odpusta, ki presegajo zgolj zvišanje praga za upravičenost do takega odpusta. Posebnost teh sprememb je namreč, da spreminjajo pravilo, na podlagi katerega bi bil pogojni odpust odobren samodejno, če bi bila polovica kazni že prestana. Z navedenimi spremembami je bilo torej to pravilo nadomeščeno s sistemom, v katerem je pogojni odpust najprej pogojen z oceno nevarnosti obsojene osebe, ki jo opravi specializirani organ, potem ko je bila izrečena kazen prestana v vnaprej določenem delu, nato pa mora do tega odpusta po samem zakonu priti eno leto pred iztekom te kazni.

- 32 Taka sprememba sicer sama po sebi povzroči otežitev položaja glede odvzema prostosti. Ta sprememba tako ustvarja negotovost glede tega, kdaj bo prišlo do pogojnega odpusta obsojene osebe, in lahko v nekaterih primerih pomeni, da bo do takega odpusta prišlo šele v zadnjem letu izrečene kazni, medtem ko je bila v okviru ureditve, ki se je uporabljala ob domnevni storitvi zadevnih kaznivih dejanj, ta oseba prepričana, da se bo ta ureditev zanj po samem zakonu uporabljala pred tem zadnjim letom.
- 33 Ob tem iz sodne prakse, navedene v točkah 27 in 29 te sodbe, izhaja, da za okoliščino, da spremembe ureditve pogojnega odpusta povzročijo otežitev položaja glede odvzema prostosti, ni treba nujno šteti, da pomeni naložitev strožje kazni v smislu člena 49(1), drugi stavek, Listine.
- 34 Ta preudarek izhaja iz ločevanja med pojmom „kazen“, ki se razume kot obsodba, ki je bila ali bi lahko bila izrečena, na eni strani in pojmom ukrepov v zvezi z „izvrševanjem“ ali „uporabo“ kazni na drugi strani. Ne velja le za zvišanje praga za upravičenost do pogojnega odpusta, ampak tudi za spremembe drugih pogojev, s katerimi je pogojena odobritev pogojnega odpusta, ali postopkovnih pravil, ki urejajo to odobritev.
- 35 Ker torej te spremembe v bistvu ne izničijo možnosti takega odpusta in ne povzročijo zaostritve kazni, predpisane ob domnevni storitvi zadevnih kaznivih dejanj, uporaba navedenih sprememb za kazniva dejanja, storjena pred začetkom veljavnosti istih sprememb, ni v nasprotju s členom 49(1), drugi stavek, Listine.
- 36 V zvezi s prvim od teh dveh pogojev je treba poudariti, da sprememba, kakršna je ta iz točke 31 te sodbe, niti na podlagi zakona niti v praksi pravzaprav ne vodi do odprave možnosti pogojnega odpusta.
- 37 Na eni strani je namreč s tako spremembo ohranjena možnost, da se pogojni odpust obsojene osebe glede na oceno njene nevarnosti odobri, ko je dosežen prag za upravičenost, določen z upoštevno nacionalno ureditvijo.
- 38 V zvezi s tem iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, ni razvidno, da bi izvajanje pristojnosti članov komisije za pogojni odpust v praksi lahko pripeljalo do odprave možnosti takega odpusta, ker ne bi bilo urejeno z ustreznimi procesnimi jamstvi, tudi glede roka za obravnavo prošenj za pogojni odpust.
- 39 Na drugi strani mora do pogojnega odpusta po spremembi, kakršna je ta iz točke 31 te sodbe, vsekakor po samem zakonu priti eno leto pred iztekom izrečene kazni, tako da ni mogoče šteti, da je treba to kazen odslej sistematično v celoti prestajati v zaporu.
- 40 V zvezi z drugim pogojem, navedenim v točki 35 te sodbe, ni videti, da bi bila sprememba, kakršna je ta iz točke 31 te sodbe, umeščena v sklop ukrepov, ki bi pripeljali do zaostritve prvotno predpisane kazni.
- 41 V zvezi s tem je treba navesti, da s tako spremembo ni podaljšano najdaljše trajanje časovno določene kazni zapora, predpisane za kaznivo dejanje, za katere izvrševanje velja ureditev pogojnega odpusta, ki izhaja iz te spremembe. Poleg tega je iz predložitvene odločbe razvidno, da je najdaljše trajanje kazni, predpisane za prvo kaznivo dejanje iz postopka v glavni stvari, še zmeraj deset let.

- 42 Trajanje zaporne kazni, ki bi jo izreklo kazensko sodišče, pa bi tako na podlagi zadnjenavedene ureditve kot na podlagi pravil, s katerimi je urejen pogojni odpust in ki so veljala ob domnevni storitvi zadevnih kaznivih dejanj, pomenilo najdaljše trajanje, v katerem bi bila lahko obsojena oseba nazadnje v zaporu.
- 43 Ureditvi pogojnega odpusta, na kateri se nanaša postavljeno vprašanje, namreč obe vključujeta možnost, da je osebi, ki ji je bil odobren tak odpust, bodisi ponovno odvzeta prostost v mejah trajanja kazni zaporu, določenega ob obsodbi te osebe, če vedenje navedene osebe upravičuje preklic tega odpusta. Nobena od teh ureditev torej isti osebi ne zagotavlja, da bo ostala na prostosti za vnaprej določen del kazni zaporu, ki bi jo izreklo kazensko sodišče.
- 44 Poleg tega je v zvezi s pogoji za pogojni odpust, ki izhajajo iz spremembe, kakršna je ta iz točke 31 te sodbe, merilo, ki se nanaša na nevarnost obsojene osebe, kot je bila ocenjena ob morebitnem pogojnem odpustu, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 96 sklepnih predlogov, merilo, ki se običajno uporablja v zaporniški politiki. Tako merilo v delu, v katerem predpostavlja prospektivno oceno predvidljivega vedenja obsojene osebe glede na njen položaj po tem, ko je ta oseba prestala večji del kazni v zaporu, vključuje drugačno oceno od tiste, ki je bila prvotno opravljena ob izreku obsodbe, in je torej povezano z izvrševanjem kazni.
- 45 V zvezi s tem iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, ni razvidno, da bi imeli člani komisije za pogojni odpust izključno diskrecijsko pravico, ki bi presegala diskrecijsko pravico v zvezi z oceno, med drugim, nevarnosti obsojene osebe, potem ko je ta večji del kazni prestala v zaporu. Natančneje, iz tega spisa ni razvidno, da bi se ti člani komisije lahko oprli na preudarke kaznovalne politike, ki niso odvisni od te ocene.
- 46 V takem položaju niti okoliščina, da se spremembe ureditve pogojnega odpusta, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, nanašajo le na nekatere kategorije obsojenih oseb, niti razlogi, na katerih te spremembe temeljijo, ne morejo pomeniti, da navedene spremembe niso združljive s členom 49(1), drugi stavek, Listine. Ta okoliščina in ti razlogi namreč nimajo nobenih posledic glede učinkov navedenih sprememb na objektivni položaj teh oseb, tako da sami po sebi ne morejo pripeljati do ugotovitve, da iste spremembe pomenijo uporabo strožje kazni za navedene osebe.
- 47 Glede na vse te elemente je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 49(1), drugi stavek, Listine razlagati tako, da ne gre za naložitev strožje kazni, če se za osebo, ki bi bila obsojena na časovno določeno kazen zaporu, uporabi ureditev, ki določa, da mora ta oseba prestati vsaj dve tretjini določenega obdobja odvzema prostosti, preden je lahko upravičena do pogojnega odpusta, da je tak odpust pogojen s tem, da specializirani organ oceni, da nadaljnji odvzem prostosti navedeni osebi ni več potreben za varstvo družbe, in da je ista oseba nujno upravičena do pogojnega odpusta eno leto pred iztekom izrečene kazni, medtem ko bi morala biti na podlagi pravil, ki so se uporabljala ob domnevni storitvi zadevnih kaznivih dejanj, samodejno upravičena do pogojnega odpusta, potem ko je prestala polovico te kazni.

Stroški

- 48 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški navedenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

Člen 49(1), drugi stavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da ne gre za naložitev strožje kazni, če se za osebo, ki bi bila obsojena na časovno določeno kazen zapora, uporabi ureditev, ki določa, da mora ta oseba prestati vsaj dve tretjini določenega obdobja odvzema prostosti, preden je lahko upravičena do pogojnega odpusta, da je tak odpust pogojen s tem, da specializirani organ oceni, da nadaljnji odvzem prostosti navedeni osebi ni več potreben za varstvo družbe, in da je ista oseba nujno upravičena do pogojnega odpusta eno leto pred iztekom izrečene kazni, medtem ko bi morala biti na podlagi pravil, ki so se uporabljala ob domnevni storitvi zadevnih kaznivih dejanj, samodejno upravičena do pogojnega odpusta, potem ko je prestala polovico te kazni.

Podpisi